НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 49-354-04-139
Дата: 19 / 07 2023 г.

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-Н РОСЕНЖЕЛЯЗКОВ

15:49

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ
Г-Н ЙОРДАН ЦОНЕВ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 80, ал. 1 от ПОДНС внасяме аргументирано предложение за изменение и допълнение на приетия на първо гласуване Законопроект за държавния бюджет на Република България за 2023 г., № 49-302-01-44, внесен от Министерския съвет на 05.07.2023 г., както следва:

В преходните и заключителните разпоредби на закона се правят следните изменения и допълнения:

1. В § 8 в т. 2, буква „а“, в т. 3 накрая се добавя „с изключение на лицата, с които е сключен трудов договор за краткотрайна сезонна селскостопанска работа по реда на чл. 114а“.

2. 2. В § 9 текстът на вносителя става т. 2, и се създава т. 1:
„1. В чл. 114а, ал. 2 числото „90” се заменя със „120”.

3. Създава се нов § 36:

„§ 36. В Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г. – бр. 55 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 64 от 2000 г., бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59 и 68 от 2006 г.; попр., бр. 76 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 80, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., бр. 41, 52, 53, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., бр. 33, 43, 67, 69, 89, 102 и 109 от 2008 г., бр. 23, 25, 35, 41, 42, 93, 95, 99 и 103 от 2009 г., бр. 16, 19, 43, 49, 58, 59, 88, 97, 98 и 100 от 2010 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 45 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 60, 77 и 100 от 2011 г., бр. 7, 21, 38, 40, 44, 58, 81, 89, 94 и 99 от 2012 г., бр. 15, 20, 70, 98, 104, 106, 109 и 111 от 2013 г., бр. 1, 18, 27, 35, 53 и 107 от 2014 г., бр. 12, 14, 22, 54, 61, 79, 95, 98 и 102 от 2015 г., бр. 62, 95, 98 и 105 от 2016 г., бр. 62, 92, 99 и 103 от 2017 г., бр. 7 и 15 от 2018 г.; попр., бр. 16 от 2018 г.; изм. и доп., бр. 17, 30, 46, 53, 64, 77, 88, 98, 102 и 105 от 2018 г., бр. 12, 35, 83, 94 и 99 от 2019 г., бр. 26, 28, 51, 64, 69, 103 и 109 от 2020 г., бр. 12,19, 21 и 77 от 2021 г., бр. 16, 18, 25, 51, 58 и 62 от 2022 г., бр. 8 и 53 от 2023 г.) в чл. 42, ал. 4 числото „90“ се заменя със „120“.

4. В § 37, в т. 3 думите „който влиза“ се заменят с „8, § 9, относно т. 1 и нов § 36, които влизат“

ВНОСИТЕЛИ:

Десислава Атанасова
Десислава Танева
Илиана Шекова
Мария Белева
Румен Христов
Гюнай Хюсеин
Георги Станков
Ирена Димова

МОТИВИ

По т. 1:

Необходимо е да се отчете и специфичната дейност на **регистрираните земеделски стопани**, както и на предприятията - **производители и преработватели на селскостопанска продукция**, която изисква краткосрочно наемане на голям брой работници за събиране на реколтата. Поради спецификата и сезонния характер на тази дейност, в Кодекса на труда беше установена възможност за сключване на **еднодневни трудови договори за краткотрайна, сезонна селскостопанска работа**. Съгласно чл. 114а, ал. 5 на Кодекса на труда, т**рудовото възнаграждение по тези договори се изплаща лично на работника срещу разписка за получената в брой сума в края на работния ден.** Икономически необосновано е въвеждането на изискване тези работодатели да реализират допълнителни разходи за извършване на множество банкови преводи на малки суми, от една страна, а от друга, това би означавало някои от работниците, които нямат разкрити банкови сметки, да бъдат задължени да открият такива на свое име, което от своя страна ще ги обремени с допълнителни и ненужни разходи. **Всички тези последици ще доведат до допълнителен отлив на сезонните работници в селското стопанство, което и без това изпитва трудности в осигуряването на работна ръка.**

По т. 2:

Изменението е от ключово значение за производителите и преработвателите на плодове и зеленчуци, и земеделските кооперации. Съгласно чл. 54а, ал. 1, т. 3 от Кодекса за социално осигуряване, **лицата по чл. 114а, ал. 1 от Кодекса на труда**, за които са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд "Безработица" най-малко 12 месеца през последните 18 месеца преди прекратяване на осигуряването **имат право на парично обезщетение за безработица. Това право не се прекратява и при** започване на трудова дейност по реда на чл. 114а от Кодекса на труда (чл. 54д, а. 1, т. 1 КСО). След изтичане на срока за сключване на еднодневни трудови договори по чл. 114а Кодекса на труда, лицата губят право на обезщетение за безработица. Същевременно, прибирането на селскостопанската продукция за много от културите продължава **до 4 месеца** в годината. Съществуващото ограничение в чл. 114а, ал. 2 от КТ от 90 календарни дни, възпрепятства наемането на работници на еднодневни трудови договори след изтичане на посочения срок и поставя земеделските производители в изключително затруднено положение, предвид задълбочаващия се недостиг на работна сила. В същото време работниците по еднодневни трудови договори губят възможност да упражняват регламентирано трудова дейност, както и доходите от нея. Това често ги подтиква да търсят краткосрочна заетост извън границите на страната, а впоследствие да се възползват от правото си на обезщетение за безработица в България. Недостатъчният понастоящем срок в чл. 114а, ал.2 създава предпоставки за нерегламентирана заетост.

Мярката ще има положително влияние по отношение на фиска, доколкото осигурителните вноски се правят авансово от работодателя като условие за сключването на еднодневните трудови договори.

По т. 3:

Промяната кореспондира на изменението в §9, т. 2 за изменение на чл. 114а, ал. 2 на Кодекса на труда с която се предоставя възможност за сключване на трудов договор за краткотрайна сезонна селскостопанска работа за срок от 120 дни в една календарна година, вместо досегашните 90 дни. Съгласно чл. 4, ал. 10 на Кодекса за социално осигуряване (КСО), лицата по чл. 114а, ал. 1 от Кодекса на труда подлежат на осигуряване за инвалидност поради общо заболяване, старост и смърт и за трудова злополука и професионална болест, като осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване се внасят авансово върху не по-малко от минималния месечен размер на осигурителния доход по чл. 6, ал. 2, т. 3 на КСО. Съгласно действащата разпоредба на чл. 42, ал. 4, паричните обезщетения за временна неработоспособност поради трудова злополука и професионална болест на лицата по чл. 114а, ал. 1 от Кодекса на труда се изплащат за срока на неработоспособността, но за не повече от 90 календарни дни, за колкото дни в годината са внесени осигурителни вноски. С промяната на дните от 90 на 120 се охраняват правата на лицата, сключили договори по реда на чл. 114а на Кодекса на труда.

ВНОСИТЕЛИ:

Десислава Атанасова
Десислава Савева
Десислава Янева
Цветана Желязкова
Мария Белова
Ружен Христов
Георги Станчев
Ирена Димова